Bukurešt je ponovno pokazao svoju muzikološku i glazbenu snagu svojstvenu reprezentativnom velegradu pruživši posjetiteljima i sudionicima sjajno komplementarno glazbeno i znanstveno iskustvo.

Vjera KATALINIĆ
Zagreb

ZAGREB – 39. SIMPOZIJ ESEM-A, MUZIČKA AKADEMIJA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU – INSTITUT ZA ETNOLOGIJU I FOLKLORISTIKU, 19-24. 9. 2024.

Od četvrtka 19. rujna do utorka 24. rujna 2024. godine, na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu trajala je 39. godišnja konferencija udruženja *European Seminar in Ethnomusicology* u suorganizaciji Muzičke akademije i Instituta za etnologiju i folkloristiku. *European Seminar in Ethnomusicology* (*ESEM*) središnja je europska etnomuzikološka organizacija koju je 1981. godine u Belfastu osnovao britanski etnomuzikolog i antropolog John Blacking. Na simpoziju je četrdeset i pet europskih i izvaneuropskih etnomuzikologa predstavilo svoja istraživanja povezana s dvjema središnjim temama otvorenoga poziva ovogodišnje konferencije – »isključene glazbe« (*excluded musics*) i »zvukovi zatočenosti i izolacije« (*sounds of confinement and isolation*). Prva je tema imala za cilj iznijeti na vidjelo brojne glazbene prakse koje je etnomuzikologija tijekom svoje povijesti iz raznih razloga zaobilazila te postaviti pitanje kako su neminovni probiri utjecali na kreaciju (nacionalnih) kanona i bismo li ih danas mogli zamisliti drugačije iz perspektive izostavljenih praksi. Druga je tema potaknula promišljanje uloge glazbe i zvuka u kontekstu izolacije, koji je obuhvatio širok raspon situacija prisilnoga zatočeništva od zatvora, logora i kampova za tražitelje azila do izolacije u pandemijskim uvjetima.

Prvoga dana, u četvrtak 19. rujna, simpozij je otvorila Ankica Petrović, američka i bosansko-hercegovačka etnomuzikologinja, prva i jedina jugoslavenska doktorandica Johna Blackinga, umirovljena profesorica sa Sveučilišta u Kaliforniji, Los Angeles (UCLA). Petrović je otvorila simpozij održavši »Blacking Lecture«, jednu od tradicija ESEM-a koja se na svakom godišnjem simpoziju održava u čast osnivača organizacije. U Zagrebu je to predavanje bilo u formi razgovora s Mojcom Piškor i Anom Hofman, u kojemu je Ankica Petrović govorila o svojemu životnom i istraživačkom etnomuzikološkom putu.

Drugi dan započeo je sesijom na temu zvuka zatočenosti u kontekstu suvremenih migracija u Europu, a moderirala ju je Mojca Piškor. Izloženi su referati Fulvije Caruso o akcijskom istraživanju s tražiteljima azila u Piacenzi, Budhaditye Bhattacharyyja o zvukovnom svijetu bengalskih migranata u Britaniji te Anje Brunner o izbjeglim glazbenicima iz Sirije. Drugu sesiju na temu pripadnosti nacionalnomu

glazbenom kanonu moderirala je Ewa Dahlig Turek. Izlagali su Giuseppe Sanfratello o položaju Jonskih otoka u kanonu grčke tradicijske glazbe, Christian Poske o ulozi glazbe sjeverno-istočne Indije i njezinih etničkih zajednica u prikazivanju i percepciji indijske glazbe te Patrick Eichler o kreiranju reprezentativnoga folklornog repertoara u Ugandi. U trećoj sesiji toga dana bilo je riječi o rodu i seksualnosti kao kriterijima isključivanja iz odabranoga reprezentativnoga glazbenog repertoara. Sesijom je predsjedala Ana Hofman, a izlagale su Misaki Goto o japanskom repertoaru koji konotira koitus, Ilaria Meloni o (auto)etnografiji ženske plesne prakse na Javi te Jelka Vukobratović o ženskim baladama koje tematiziraju seksualno nasilje. Dan je završio panelom na temu romskog i židovskog glazbenog repertoara na kojem su izlagale Ursula Hemetek, Isabel Frey i Benjy Fox-Rosen.

Prvom sesijom trećega dana, u subotu 21. rujna, predsjedala je Ursula Hemetek, a tematski se ticala isključenih glazbi. Čuli smo referate Ansisa Ataolsa Bērziņša o pitanjima autentičnosti u folklornom amaterizmu Istočne Europe, Giordana Calvija i Thee Tiramani o tretmanu urbanih plesova u etnomuzikološkim istraživanjima u Italiji te Petra Nuske o obradi i analizi repertoara romske glazbe u Slovačkoj. Uslijedio je drugi panel simpozija na kojem su Zuzana Jurková, Oldřich Poděbradský i Zuzana Gulová govorili o napadu 2023. godine na Karlovom sveučilištu u Pragu i načinu na koji su se češki etnomuzikolozi uključili u programe oporavka i zacjeljenja nakon napada. Poslijepodnevna sesija koju je moderirala Britta Sweers bavila se područjem popularne glazbe, a izlagali su Thomas Solomon na temu promjenjivog odnosa etnomuzikologije prema istraživanju popularne glazbe te Ayhan Eroll o islamskoj popularnoj glazbi u lokalnoj i globalnoj perspektivi. Nakon toga, održao se okrugli stol također posvećen popularnoj glazbi na temu *Excluded Musics of the Twentieth-Century Balkans*, a sudjelovali su Maria Athanasiou, Catherine Baker, Naila Ceribašić, Linda Cimardi i Damir Imamović. Sudionici su predstavili svoja istraživanja i priloge iz knjige *The Routledge Handbook of Popular Music and Politics of the Balkans*, koja je objavljena 2024. godine, a uredila ju je Catherine Baker. Treći dan simpozija završio je projekcijom etnografskoga filma *Sweet Tassa: Music of the Indian Caribbean Diaspora* Christophera L. Ballengeea o indo-karipskim udaraljkaškim ansamblima.

U nedjelju 22. rujna organiziran je izlet u Pazin. U Pazinu su sudionici simpozija razgledali Etnografski muzej Istre, koji je osigurao besplatne ulaznice i prostor za radionicu istarskih plesova koju su održali glazbenici Myriam De Bonte, Goran Farkaš i Dario Marušić.

Idući tjedan simpozija započeo je još jednom sesijom o zanemarenim praksama u konstruiranju nacionalnih glazbenih kanona, a moderator je bio Svanibor Pettan. Izlagali su Paula Bessa Braz o puhačkim orkestrima iz Bahije u Brazilu, Rytis Ambrazevičius i Varsa Liutkutė Zakarienė o litavskim glazbenim praksama koje su se zaobilazile u sovjetsko vrijeme te Britte Sweers o ideji autentičnosti kao kriteriju uključivanja u kanon. Iduća sesija pod predsjedanjem Naile Ceribašić također se bavila

temom isključivanja u raznolikim studijama slučajeva koje su obuhvaćale procese baštinizacije te položaje manjina i migranata. Ignazio Macchiarella govorio je o posljedicama baštinizacije višeglasnoga pjevanja na Sardiniji, Zita Skorepova o židovskoj glazbi u repertoaru moravskih folklornih ansambala, Eckeharda Pistricka o biografijama glazbenika u njemačkim centrima za traženje azila te Marka Kölbla o uključivanju glazbi migranata u baštinizacijske procese u Austriji. Uslijedio je treći panel simpozija u kojem su Urša Šivic, Mojca Kovačič, Marija Klobčar i Marjeta Pisk predstavile projekt Slovenske akademije znanosti i umjetnosti koji se bavi ostavštinom osnivača slovenske etnomuzikologije, Franca Marolta.

Posljednji dan simpozija započeo je sesijom koju je moderirala Jelka Vukobratović, a predstavile su se glazbene prakse manjinskih etničkih skupina u različitim dijelovima svijeta. Joseph S. Kaminski govorio je o kineskim puhačkim orkestrima u New Yorku, Kinga Povedák o romskoj religijskoj glazbi u Mađarskoj, a Kristina Lomen predstavila je folklorne pjesme slovačke manjine u Staroj Pazovi u Srbiji. Zadnjom sesijom na temu glazbi i zvuka u zatočeništvu predsjedao je Marko Kölbl. Referirali su Marija Dumnić Vilotijević o glazbi i plesu u centru za azilante u Srbiji, Ioannis Christidis o problemima etnografije zvuka u europskim izbjegličkim kampovima, Mojca Piškor o akustičkim režimima u logorima na Golom otoku, a kao posljednji izlagač Malik Sharif je predstavio zvučnu autoetnografiju vlastitog iskustva zatočeništva u Njemačkoj.

Osim znanstvenoga skupa, u Zagrebu se održao i sastanak udruženja te se izabralo novo vodstvo na čelu s predsjednicom Fulvijom Caruso sa Sveučilišta u Paviji. U cjelini, simpozij je rezultirao vrlo vrijednim referatima i kvalitetnim raspravama među sudionicima i publikom. Bio je to ujedno prvi simpozij ESEM-a ikad održan u Hrvatskoj, što predstavlja dodatnu vrijednost za hrvatsku etnomuzikologiju.

Jelka VUKOBRATOVIĆ
Zagreb

PRAG, ČEŠKA – MEĐUNARODNI ZNANSTVENI SKUP »BEDŘICH SMETANA A NÁRODNÍ UVĚDOMĚNÍ / BEDŘICH SMETANA AND NATIONAL AWARENESS«, 23-24. 9. 2024.

U povodu 200. godišnjice rođenja velikoga češkog skladatelja Bedřicha Smetane u Pragu se u suorganizaciji Češkoga narodnog muzeja i Filozofskoga fakulteta Sveučilišta Palackoga u Olomoucu 23. i 24. rujna 2024. godine održao međunarodni znanstveni skup »Bedřich Smetana a národní uvědomění / Bedřich Smetana and National Awareness« (Bedřich Smetana i nacionalna svijest). Održavanju simpozija pomogli su češko Ministarstvo kulture i Grad Olomouc, a održao se pod visokim